Aan de leden van de raad

| | |
|---|---|
| Datum | : 3 maart 2026 |
| Zaaknummer | : 4955745 |
| Contactpersoon | : Nural Çilingir/Pauline van Dijk |
| Telefoonnummer | : 026 377 5294 |

Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen art. 44 over Ontwikkeling Beschermd Wonen, transformatie naar Beschermd Thuis, Maatschappelijke opvang en aanpak dak- en thuisloosheid

Geachte voorzitter en leden,

Het raadslid Nede van de fractie ChristenUnie heeft ons bij brief, ingekomen 10 februari 2026, schriftelijk vragen gesteld op grond van artikel 44 van het Reglement van Orde voor de Politieke Avond van de gemeente Arnhem over Ontwikkeling Beschermd Wonen, transformatie naar Beschermd Thuis, Maatschappelijke opvang en aanpak dak- en thuisloosheid.

Ter beantwoording van deze vragen delen wij u het volgende mee.

1. *In de raadsbrief geeft het college aan dat een sterke lokale basisinfrastructuur essentieel is om het regionale vangnet goed te laten functioneren. Welke afspraken zijn er binnen de regio gemaakt over de wijze waarop gemeenten uitvoering geven aan het voorkomen van dakloosheid en aan het vormgeven van een lokale basisinfrastructuur?*

   In de kadernota Samen aan Zet is regionaal bestuurlijk vastgesteld dat elke gemeente verantwoordelijk is voor preventie en huisvesting. Op basis van onder andere deze afspraken is een regionaal uitvoeringsplan vastgesteld. Daarin staat dat alle tien gemeenten een lokaal plan maken met acties voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Thuis.
   Specifiek voor de aanpak van dak- en thuisloosheid is in het regionaal uitvoeringsplan afgesproken de focus te leggen op de pijlers Bestaanscondities, Voorzorg en Inclusief Wonen uit de preventiescanner. Voor de lokale basisinfrastructuur wordt ingezet op de minimale basisset zoals regionaal bestuurlijk vastgesteld.

2. *Welke lokale voorzieningen vormen volgens het college de “sterke lokale basisinfrastructuur” en welke lacunes bestaan er nog binnen de regiogemeenten en specifiek binnen de gemeente Arnhem?*

   In 2025 zijn het regionaal en lokaal uitvoeringsplan met uw raad gedeeld, hierin staat aangegeven wat er al is en wat we doen om de lokale basisinfrastructuur te versterken.

Voorbeelden in Arnhem zijn onder andere de pilot wijknetwerken en het Daklozen Advies Kantoor (DAK).

Uit de regionale monitor, die eind 2025 is opgesteld, blijkt dat de regiogemeenten nog onvoldoende inzet hebben gepleegd op het voorkomen van dak- en thuisloosheid. Dit kan worden aangemerkt als een lacune in de uitvoering van de gezamenlijke regiovisie. Tegelijkertijd is er een initiatief van de gemeente Arnhem om - in een regionaal verband en samenwerking - een pilot voor kortdurend verblijf (tijdelijke lokale noodopvang) te starten. Om dit regionaal te kunnen realiseren is incidenteel financiering vanuit de centrumgemeente Arnhem beschikbaar gesteld. Hiermee is invulling gegeven aan de regionale ambitie om een passend en samenhangend aanbod te creëren, maar blijft aanvullende inzet van de regiogemeenten noodzakelijk om dak- en thuisloosheid structureel te voorkomen.

3. *Hoe verloopt de uitvoering van het lokale uitvoeringsplan in de gemeente, waaronder de inrichting en werking van laagdrempelige steunpunten?*

   De uitvoering van het lokaal uitvoeringsplan ligt grotendeels op koers.

   Met een laagdrempelig steunpunt wordt een collectieve inloopvoorziening in de wijk bedoeld, zoals beschreven in het integraal zorgakkoord (IZA).en Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord. Deze steunpunten bieden mensen met psychische of sociale kwetsbaarheid een plek voor ondersteuning, herstel en ontmoeting. Ixta Noa in Arnhem is een goed voorbeeld hiervan.

   In het lokaal uitvoeringsplan zetten we niet specifiek in op het realiseren van laagdrempelige steunpunten, omdat vanuit andere lokale beleidslijnen en het goedgekeurde transformatieplan Mentale Gezondheidsnetwerk regio Centraal Gelderland hierop wordt ingezet. In dit plan ligt de opgave om een regionaal netwerk van laagdrempelige steunpunten te ontwikkelen. Op deze manier verbinden we de bestaande lokale inzet met de bredere regionale ontwikkeling.

4. *In de regio staan op dit moment 49 personen op een wachtlijst waarvoor geen passend aanbod beschikbaar is. Welke activiteiten worden ondernomen om beter zicht te krijgen op de omvang en aard van de problematiek van deze groep inwoners?*

   De 49 personen die op de wachtlijst voor Beschermd Wonen staan, hebben betrekking op de peildata maart en april 2025. De redenen hiervoor verschillen[1]:
   - In afwachting van een passende plek;
   - Behoefte aan een specifieke regio of doelgroep;
   - Wachtend vanuit de thuissituatie;
   - Wachtend op een specifieke (specialistische) plek met een lange wachtlijst (circa één jaar).

[1] *zie blz. 15 van het spreidingsplan*

De wachtlijst is vorig jaar eenmalig in beeld gebracht. Het is op dit moment niet mogelijk om een actueel beeld te geven, omdat de gegevens hierover niet structureel worden geregistreerd. We werken regionaal aan een monitor om beter inzicht te krijgen in onder andere de wachtenden en de achterliggende redenen daarvoor. Tegelijkertijd maken we afspraken met zorgaanbieders over een dekkend zorglandschap en over de invulling van de ambities uit het spreidingsplan. Het doel is op deze manier meer zicht te krijgen op de omvang en aard van de problematiek van inwoners en hun een passende plek te bieden. Voor het laatste zoeken we waar nodig de (boven)regionale samenwerking op.

5. *Eind 2024 zijn de resultaten van de ETHOS-telling gedeeld, waaruit bleek dat in de regio 504 mensen dakloos zijn, waaronder meer dan 54 minderjarigen, en dat het overgrote deel van deze groep in de gemeente Arnhem verblijft. Welke concrete stappen zijn sinds het verschijnen van deze resultaten gezet in de aanpak van dak- en thuisloosheid?*

   In het ETHOS telonderzoek zijn 504 dak- en thuisloze mensen geteld, waarvan 450 volwassenen en 54 minderjarigen (jonger dan 18 jaar). Deze aantallen omvatten niet alleen mensen die in de opvang verblijven, maar ook mensen die tijdelijk bij familie, vrienden of kennissen, of in een instelling verblijven.

   Arnhem heeft als centrumgemeente het initiatief genomen om een regionale bijeenkomst te organiseren voor ketenpartners en regiogemeenten over de resultaten van het ETHOS telonderzoek. De aanbevelingen uit deze bijeenkomst hebben geleid tot aanscherping van acties in het regionale en lokale uitvoeringsplan. Omdat het telonderzoek meer buitenslapers liet zien dan bij de Centrale Toegang bekend was, is samen met de GGD een verdiepende analyse gedaan. De verschillen bleken te worden veroorzaakt door enerzijds dubbele registraties en anderzijds door verloop binnen de groep kwetsbare EU-burgers die veel tussen steden beweegt. Hierdoor lag het werkelijke aantal buitenslapers lager dan uit het ETHOS telonderzoek is gebleken. Inmiddels zijn afspraken gemaakt om een gedeeld en actueel beeld te borgen.

   Daarnaast heeft Arnhem bestuurlijk gelobbyd bij het Rijk rondom het vraagstuk van dakloze kwetsbare EU-burgers. Dit heeft ertoe geleid dat we kunnen aansluiten bij de landelijke pilot. Dankzij onder andere de inzet van rijksmiddelen kunnen we de opvang voor dakloze kwetsbare EU-burgers in Arnhem voortzetten tot en met 2028. Dit draagt bij aan het creëren van perspectief voor een kwetsbare doelgroep en aan het verminderen van maatschappelijke overlast. Ten slotte is ook gestart met de proef 22 uursopvang.

6. *Heeft de gemeente inzicht in de ontwikkeling van de groep dak- en thuislozen en beschikt zij over actuele aantallen? Zo ja, kan het college deze met de raad delen?*

   Ja, zie bijlage factsheet.

7. *Uit de Preventiescanner Dakloosheid die in 2023 in de regio is uitgevoerd, kwam de aanbeveling naar voren om te zorgen voor tijdelijke lokale noodopvang. Welke stappen zijn sinds 2023 gezet om hier uitvoering aan te geven?*

   De tijdelijke noodopvang is als actie in het regionaal en lokaal uitvoeringsplan opgenomen en heeft geresulteerd in de pilot kortdurend verblijf die dit jaar gaat starten.
   Het doel van deze voorziening is dat vroegtijdig wordt ingezet op het voorkomen dat inwoners dakloos worden en noodgedwongen gebruik moeten maken van de Maatschappelijke Opvang. Deze voorziening is preventief van aard, waarmee de pilot onder de verantwoordelijkheid van alle tien gemeenten uit de regio Centraal Gelderland valt en in nauwe samenspraak tussen de tien gemeenten tot stand zal komen. Zie voor verder informatie het antwoord op vraag 2.

8. *Klopt het dat een voorziening voor tijdelijke lokale noodopvang op dit moment nog niet is gerealiseerd en zo ja, wat zijn hiervan de redenen?*

   Ja, dat klopt. Regionaal is afgesproken om de tijdelijke noodopvang vorm te geven via de pilot Kortdurend Verblijf, die in de tweede helft van 2026 start. De voorbereiding vraagt zorgvuldige regionale afstemming over kaders, inkoop en monitoring. Deze afspraken worden momenteel regionaal uitgewerkt, zie verder het antwoord op vraag 2.

9. *Hoe wordt binnen de regionale pilot kortdurend verblijf geborgd dat deelnemers kunnen doorstromen naar een structurele woonoplossing, bijvoorbeeld via doorstroomafspraken, Housing First of urgentie- en voorrangsregelingen?*

   De pilot Kortdurend verblijf is niet gericht op het oplossen van een ‘woonprobleem’. Het is een voorziening die ingezet kan worden om de thuissituatie of woonomgeving te ontlasten, rust en overzicht te creëren, de situatie te de-escaleren en/of (daardoor) verlies van huisvesting/dakloosheid te voorkomen en/of doorstroom naar de gewenste woonplek te overbruggen. In het geval dat er sprake is van overbrugging naar de gewenste woonplek zal altijd hulpverlening betrokken zijn.

10. *Is het college bekend met het initiatief Onder de pannen? Is het college bereid te onderzoeken of dit initiatief een bijdrage kan leveren aan het beiden van kortdurende woonoplossingen of bredere in het voorkomen of oplossen van dakloosheid?*

    Wij zijn bekend met het initiatief ‘Onder de Pannen’. In mei 2023 heeft een verkenning plaatsgevonden naar de mogelijkheden om dit initiatief in te zetten als vorm van tussenopvang. Geconstateerd is dat de kosten relatief hoog waren in verhouding tot het aantal mensen dat hiermee geholpen kon worden. Daarnaast bestond er twijfel over het aantal potentiële verhuurders, mede gezien de teleurstellende ervaringen in Arnhem met Kamers met Aandacht. Om deze redenen is destijds besloten niet met dit initiatief verder te gaan.

Het uitgangspunt is dat dakloze inwoners zoveel mogelijk structureel worden gehuisvest. Tijdelijke woonoplossingen zoals ‘Onder de Pannen’ kunnen het probleem verplaatsen en soms meer onrust dan stabiliteit veroorzaken.

Wij onderschrijven de principes van de aanpak Wonen Eerst (Housing First), waarbij wordt ingezet op duurzame huisvesting als basis voor herstel en participatie. Momenteel wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van deze aanpak via opgave 1 Wonen Eerst binnen de Transformatie Sociaal Domein.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

P. Sennema A. Marcouch

Bijlage: Factsheet Cijfers Maatschappelijke Opvang 2025